

Åpenhetsloven

Redegjørelse for aktsomhetsvurdering og leverandørprinsipper for GKN Aerospace Norway AS

GKN Aerospace Norway AS er en del av det internasjonale konsernet GKN Aerospace, som eies av Melrose Industries. Selskapet er en av verdens ledende leverandører av avanserte teknologiløsninger til luftfartsbransjen og er lokalisert på Kongsberg. GKN Aerospace Norway AS fokuserer på å utvikle og produsere avanserte komponenter til flymotorer for både den sivile og militære flyindustrien, samt vedlikehold av flymotorer.

Selskapet har et sterkt fokus på bærekraft og samfunnsansvar, med etablerte retningslinjer og rutiner for å håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Dette inkluderer et klart etisk regelverk og strenge krav til dokumentasjon og sporbarhet i alle ledd av virksomheten. Respekt for menneskerettighetene er en integrert del av våre etiske retningslinjer og forretningsadferd, og er avgjørende for vår virksomhet.

Vi forplikter oss til å identifisere, forhindre, stanse og redusere enhver negativ påvirkning av våre forretningsaktiviteter på menneskene vi ansetter, i vår leverandørkjede, med våre forretningspartnere og lokalsamfunnet. Dette blir attestert i et Internal Compliance Certificate (ICC) av vår administrerende direktør to ganger i året.

Organisatorisk er GKN Aerospace Norway AS delt inn i flere avdelinger og funksjoner, inkludert produksjon, finans, engineering, kvalitetssikring, innkjøp og logistikk. Selskapet har også ansvar for å overvåke og dokumentere arbeidet med aktsomhetsvurderinger og samfunnsansvar, og sikre åpenhet og transparens i alle ledd av virksomheten.

Marked

Bedriften er en produksjonsbedrift som spesialiserer seg på å produsere flymotordeler til flyindustrien og har få, men store kunder. Vi leverer flymotordeler til de største produsentene i verden – faktisk så har majoriteten av alle sivile fly og 100 000 daglige flygninger høykvalitetsdeler som er tilvirket hos oss. Våre produkter oppfyller ekstreme krav til kvalitet, presisjon og nøyaktighet.

Handelsreguleringer og sanksjoner

Vi er forpliktet til å overholde handelsreguleringer og sanksjoner. Dette innebærer etterlevelse av alle gjeldende lover for eksport, import og handel. Den norske lovgivningen for eksport av forsvarsmateriell og teknologi er blant de mest restriktive i verden, og utgjør kjernen i vår tilnærming til risikohåndtering. Vår rolle som leverandør av forsvarsprodukter må ses i sammenheng med Norges nasjonale forsvarspolitik og Norges internasjonale forpliktelser som medlem av FN og NATO.

Stortinget har vedtatt at forsvarsprodukter kun kan selges til forhåndsgodkjente land. Åpenhet om eksport av forsvarsmateriell er et viktig prinsipp i Norge. Det norske eksportkontrollregelverket er strengt og tydelig, og GKN Aerospace Norway AS etterlever alle krav fra Utenriksdepartementet når det gjelder søknadsprosesser, rapportering og statistikk. I tillegg følger vi nøye med på den geopolitiske situasjonen.

Norske myndigheter har valgt å investere i nye kampfly og har valgt F-35 kampfly, med vekt på industriell deltakelse for å sikre nasjonal verdiskaping, teknologisk utvikling og nasjonal sikkerhet. GKN Aerospace Norway AS er en langsiktig leverandør til F-35-programmet og har levert komponenter til våre kunder i mange år. Vår forsyning av militære flymotorkomponenter er i full overensstemmelse med norske sikkerhetsbehov, samt Norges forpliktelser overfor FN og NATO.

Våre overensstemmelser blir ivaretatt i samråd med bedriftens Export Control Manager, som sikrer at våre forretningspartnere overholder de nyeste eksportkontroll- og sanksjonslovene, forskriftene og ordrene som gjelder på tidspunktet for eksport, re-eksport, overføring, avsløring eller levering av varer, programvare, teknologi eller tjenester. Dette inkluderer, men er ikke begrenset til:

- Export Administration Regulations (EAR) administrert av Bureau of Industry and Security, U.S. Department of Commerce, 15 C.F.R. deler 730-774.
- International Traffic in Arms Regulations (ITAR) administrert av Directorate of Defense Trade Controls, U.S. Department of State, 22 C.F.R. deler 120-130.
- Foreign Assets Control Regulations og tilhørende Executive Orders administrert av Office of Foreign Assets Control, U.S. Department of the Treasury, 31 C.F.R. deler 500-598.

I tillegg til at kunder i avtaler med GKN Aerospace Norway AS forplikter seg til å følge sanksjonsbestemmelsene, bes det også om en sluttbrukererklæring fra kunden i de tilfellene Direktoratet for Eksportkontroll og Sanksjoner (DEKSA) ber om det. Vi gjennomfører alltid en screening av alle tredjeparter for å sikre at sluttkunden ikke er oppført på USAs eller EUs sanksjonsliste.

Leverandører og forretningspartnere

GKN Aerospace Norway (GAN) arbeider aktivt for å motvirke brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, i tråd med kravene i åpenhetsloven. Vi er dedikerte til å sikre ansvarlig forretningsatferd gjennom hele vår virksomhet og verdikjede. Våre verdier er integrert i vår [Code of Ethics](#) og vår [Supplier Code of Conduct](#), som gir grunnlaget og prinsippene for alt vi gjør. Vi krever at våre leverandører og forretningspartnere enten adopterer våre prinsipper for leverandøratferd eller tilpasser seg våre retningslinjer og verdier. Vi forventer at alle i GKN Aerospace Norway AS og våre forretningspartnere viser integritet. Vårt etikk- og compliance-program sikrer at måten vi driver forretning på er i samsvar med våre verdier og gjeldende lover og forskrifter.

Vi har få kunder, men over 600 leverandører fra store deler av verden og enda flere underleverandører. Omtrent 400 av disse leverandørene er norske, og har dermed en positiv innvirkning på jobbskaping og sikring av arbeidsplasser. Vi har en partnerskapstilnærming til våre leverandører for å oppnå kontinuerlig forbedring innenfor våre prinsipper. Leverandørene er en viktig del av vår verdiskaping, og vi ønsker å samarbeide med leverandører som speiler våre verdier, setter seg inn i og møter våre krav til forsvarlig forretningsførsel, som er tilgjengelig i vår «Supplier Code of Conduct». Disse betingelsene er inkludert i alle våre innkjøpskontrakter. Vi forventer at alle våre forretningspartnere og alle i vår verdikjede respekterer grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Vi kommuniserer dette til våre leverandører gjennom våre leverandørprinsipper og våre generelle innkjøpsbetingelser. Dette innebærer at leverandøren forplikter seg til å utføre sin produksjon i samsvar med internasjonalt anerkjente standarder knyttet til menneskerettigheter, arbeidsforhold, miljø og antikorrupsjon.

Vi utfører kontinuerlig aktsomhetsvurderinger av våre forretningspartnere og leverandørkjeder for å kartlegge og vurdere potensiell negativ påvirkning på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, for å redusere vår operative risiko. Våre anskaffelsesprosesser gjennomføres i henhold til våre retningslinjer, som også inngår i leverandørkontrakter og innkjøpsordrer. Som en del av anskaffelsesprosessen og risikovurderingen evaluerer vi alle nye leverandører for spørsmål knyttet til klima, miljø, sosiale forhold og styringsmessige forhold (ESG) gjennom en screening basert på disse kriteriene. Ved utgangen av året var det ingen av våre leverandører som representerte en moderat eller høy risiko knyttet til negative effekter på miljøet eller sosiale forhold. Leverandører som eventuelt faller inn under disse kategoriene er gjenstand for revisjoner eller besøk på stedet. Oppfølgingen av disse tiltakene kan inkludere utvikling av forbedringsplaner, ytterligere revisjoner eller eventuelt avvisning av leverandøren. I 2024 valgte vi å gjennomføre en stikkprøvebasert tilnærming og gjennomførte revisjon hos 7 av våre leverandører, uten å finne vesentlige negative miljømessige og/eller sosiale påvirkninger under revisjonene.

I 2024 har vi også forbedret våre aktsomhetsvurderinger ved å benytte en portalløsning levert av en tredjepart, der spørreskjema vedrørende menneskerettigheter, menneskehandel, slaveri, arbeidsrettigheter, mangfold og organisasjonskultur årlig sendes ut til prioriterte leverandører. Vi evaluerer løpende svarene som kommer inn i henhold til OECDs retningslinjer for multinasjonale foretak, for å kunne ta nødvendige aksjoner for å innhente ytterligere informasjon der svarene vi mottar ikke er tilfredsstillende.

Ved utgangen av 2024 hadde vi 90 av våre forretningspartnere registrert i portalen, hvorav 30 av disse hadde besvart spørreskjemaene. Kartleggingen av aktsomhetsvurdering av leverandører har til dags dato ikke avdekket noen faktiske negative forhold. Fokus fremover vil være å sikre svar fra samtlige i portalen.

Varslingskanaler og klager

Å gjøre GKN Aerospace til et godt sted å jobbe innebærer å sikre at vår atferd er i samsvar med våre verdier og kulturprinsipper, både internt og overfor våre eksterne kunder, leverandører og interessenter. Våre etiske retningslinjer forklarer hvordan vi ønsker å drive forretning. De viser standardene for atferd vi forventer av alle ansatte i GKN Aerospace, samt de forpliktelsene vår organisasjon har med utgangspunkt i retningslinjene. Alle disse standardene er basert på prinsippet om å gjøre det som er riktig. Vi har alle et personlig ansvar for å sikre at vi følger opp våre personlige og forretningsmessige forpliktelser på en sunn og etisk måte.

Våre etiske retningslinjer (Code of Ethics) setter grenser som alle våre ansatte må overholde hver dag, uten unntak. GKN Aerospace forventer at man opptre etisk, alltid bruker god dømmekraft og overholder gjeldende lover, de etiske retningslinjene og de til enhver tid gjeldende prosedyrer. I tillegg til å overholde prinsippene i våre etiske retningslinjer, må man overholde alle gjeldende lokale og internasjonale lover og forskrifter. Alle våre ansatte er pålagt å attestere våre retningslinjer gjennom et etablert compliance-program som sikrer at organisasjonen etterlever bedriftens etiske standarder, samt relevante lover og regler. GKN tar kontinuerlige proaktive skritt for å tilpasse og utvikle dette programmet på tvers av organisasjonen. En viktig del av det å fremme en robust kultur for etisk atferd er å bygge bevissthet og forventninger fra toppen gjennom kommunikasjon og opplæring.

Hvis det mistenkes at våre etiske retningslinjer, prinsipper, en lov, forskrift, standard eller intern retningslinje eller prosedyre blir, eller kan bli, brutt, forventer vi at man sier ifra. Det er mange måter man kan ta opp en bekymring på, og det er etablerte retningslinjer og prosedyrer for både interne og eksterne varslinger. Internt kan man enten gå via nærmeste leder, gjennom vår Legal & Compliance-

avdeling eller gjennom HR. I tillegg vil de ansatte ved GKN Aerospace sin varslingstelefon være tilgjengelige. Vår varslingstelefon for ansatte drives av Navex, et eksternt og uavhengig selskap, og er åpen 24 timer i døgnet, sju dager i uka.

Dersom ovenstående ikke fører frem, eller arbeidstaker har grunn til å tro at intern varsling ikke vil være hensiktsmessig, kan man varsle media eller offentligheten for øvrig hvis arbeidstaker er sikker på at innholdet i varselet er godt begrunnet og underbygd, og/eller at varselet gjelder kritikkverdige forhold som har allmenn interesse.

Vi ønsker at alle ansatte skal kunne stille spørsmål eller melde fra om bekymringsfull atferd med visshet om at deres bekymring blir lyttet til, gransket og håndtert ordentlig og varsomt – uten frykt for gjengjeldelse eller disiplinærreaksjon.

I 2024 mottok vi to varsler, som ble håndtert og ivaretatt i samsvar med bedriftens prosedyre. Ett varsel var knyttet til opplevelse av trakassering, mens det andre var knyttet til diskriminering. Begge varslene var et resultat av manglende prosessbevissthet og/eller forståelse. Som en konsekvens har vi forbedret vår opplæring og kommunikasjon på området, og vi har etablert et eget kursprogram for alle ansatte som informerer om hvordan bekymringer kan varsles og interne prosedyrer knyttet til etterforskning av bekymringer og varsler. Kurset bevisstgjør også viktigheten av å gripe inn ved å varsle om potensielle etiske bekymringer eller misbruk. I tillegg har vi et eget opplæringsprogram i vårt kurssystem hvor alle ansatte attesterer på at de har gjennomført og forstått opplæring om viktigheten av mangfold, inkludering og tilhørighet i GKN Aerospace.

Konkrete aktsomhetsvurderinger av eksterne påvirkninger

GKN Aerospace Norway AS sin ledergruppe har en egen møttestruktur som ivaretar jevnlig vurderinger av geopolitiske forhold, inkludert krig i Europa og økonomisk inflasjon. Disse forholdene påvirker leverandørkjeden og tilgjengeligheten av materialer, og tiltak igangsettes basert på behovene der og da for å kunne opprettholde våre leveranser til kunder ved å minimere påvirkningen av eksterne forhold. Vurderinger og tiltak av større art blir tema for bedriftens styre.

Faktiske avdekninger

Til tross for grundige screening-prosesser og revisjoner hos leverandører, har våre aktsomhetsvurderinger til dags dato ikke avdekket faktiske negative forhold eller vesentlig risiko for negative konsekvenser. Basert på risikovurderingen har vi valgt ut leverandører fra bransjer som er offentlig vurdert som utsatt, hvor en redegjørelse blir etterspurt.

Vi har også fått veiledning på enkelte av våre plikter fra Forbrukertilsynet. Denne veiledningen har igangsatt en prosess hvor vi vil gjennomføre en ny kartlegging for å identifisere muligheter for å utvikle og forbedre våre risikovurderinger på tvers av virksomheten. Dette inkluderer, men er ikke begrenset til, bestikkelse, korrupsjon, handelsforskrifter, menneskerettigheter, juridiske og håndhevingssaker. Vi vil også se på forbedringsmuligheter for å innlemme OECD-rammeverket for forsvarlig forretningsatferd i våre prosesser i enda større grad, også når det gjelder nedstrømsaktiviteter.

Virksomhetens risikobilde er ikke statisk, og våre aktsomhetsvurderinger må være dynamiske slik at vi hele tiden kan lære og gjøre nødvendige justeringer, både når det gjelder interne og eksterne hendelser. For å forsterke viktigheten av våre etiske retningslinjer vil vi også innføre internkontroller som et verktøy for å identifisere svakheter og gap, og forbedre våre prosesser ytterligere i henhold til OECDs rammeverk.

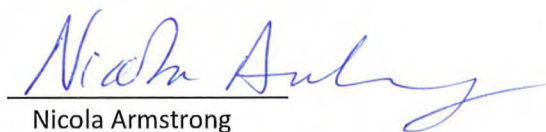
Risiko for negative konsekvenser

Vi har strenge krav og forventer høye standarder fra våre leverandører og forretningspartnere. Våre leverandørprinsipper er etablert for å sikre trygge arbeidsforhold i GKN Aerospace sin verdikjede. Vi forventer at leverandørene behandler arbeidere med respekt og verdighet, driver virksomheten miljømessig forsvarlig, og følger internasjonalt anerkjente prinsipper og konvensjoner.

Det er derfor et stadig behov for å gjøre risikovurderinger, og hva som anses som en vesentlig risiko blir vurdert konkret i hvert tilfelle. Som nevnt under faktiske avdekninger, er dette knyttet til bransjer som allerede er utsatt når det gjelder å sikre anstendige arbeidsforhold og grunnleggende menneskerettigheter.

Joakim Andersson

Nicola Armstrong

Alexander Andersson

Karin Andersson

Oddbjørn Øygarden

Linda Hansen

Bent Andersen

Sara Eklöf

Martin Ramfjord